

KEHTESTATUD

Direktori käskkirjaga 13.09.2015 nr 1-1/38

Ääsmäe Põhikooli Õppekava

Sisukord

Sisukord	2
1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA	3
2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID	5
3. ÕPPEKORRALDUS	7
4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA LÄBIVAD TEEMAD	15
5. LOOVTÖÖ KOOSTAMISE KORD ÄÄSMÄ PÕHIKOOLIS	38
6. HINDAMISE KORRALDUS	42
7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	49
8. KARJÄÄRIÕPE	52
9. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	54
10. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	55
11. ÄÄSMÄE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	56

LISA 1 Eesti keele ja kirjanduse ainevaldkonna ainekava

LISA 2 Võõrkeelte ainevaldkonna ainekava

LISA 3 Matemaatika ainevaldkonna ainekava

LISA 4 Loodusainete ainevaldkonna ainekava

LISA 5 Sotsiaalainete ainevaldkonna ainekava

LISA 6 Kunstiaainete ainevaldkonna ainekava

LISA 7 Tehnoloogia ainevaldkonna ainekava

LISA 8 Kehalise kasvatuse ainevaldkonna ainekava

LISA 9 Informaatika ainekava

LISA 10 Esinemisõpetuse ainekava

1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA

Ääsmäe Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on kool lähtunud Vabariigi Valitsuse 06. jaanuari 2011. a. määrusest nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a. määrusest nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ ja kooli arengukavast.

Kooli õppekavas on arvestatud kooli omapära, piirkonna vajadusi, lastevanemate (eestkostjate, hooldajate), õpilaste ja koolipidaja soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

Ääsmäe Põhikool on heade sportlike saavutuste, tugevate rahvatantsutraditsioonide ja kaasaegsete õppetingimustega kool.

Ääsmäe Põhikool on arenev kool, kus antakse heatasemelist põhiharidust ning igapäevases õppetöös lähtutakse põhimõttest „Igaüks on oluline!“. Kodulähedases koolis on loodud õppimisvõimalused kõigile lastele.

Ääsmäe Põhikool on omanäoline kool, kus väärtustatakse head taset kõigis õppeainetes, toetatakse traditsioonidele, lähtutakse vaimsurest ning sportlikust vaimust, koostöö suutlikkusest, loovusest ja innovaatsilisusest.

Kooli õppekava koostamisel, õppetööd ja huvitegevust kavandades ning igapäevases õppe- ja kasvatusprotsessis lähtutakse kolmest kooli põhiväärtusest:

I KOOSTÖÖ

tegutseme koostöös erinevate huvigruppidega ühise eesmärgi nimel;

oleme tolerantsed üksteise suhtes;

aktsepteerime erinevaid arvamusi;

peame väga oluliseks kooli ja kodu koostööd.

II VASTUTUS

igäüks vastutab ise oma sõnade, tegude ja otsuste eest;

vastutus on kolmepoolne – õpilane, lapsevanem, koolitöötajad;

peame kinni kokkulepetest;

aruandlus eelkõige enda ees – oma rolli mõistmine ja täitmine.

III HOOLIVUS

hoolime endast ja kaaslastest;

märkame, toetame ja tunnustame üksteist;

kõigil on koolis hea ja turvaline olla.

Põhiväärtuste kujunemine saavutatakse koolitöötajate, õpilase ja perekonna vastastikusel koostöös, mida toetavad koolikeskkond, õppetegevus ja kooli traditsioonilised üritused.

2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on aidata kaasa õpilase kasvamisele vastutustundlikuks inimeseks, kes tuleb toime muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas, juhindudes oma valikutes ja tegudes üldinimlikest ja ühiskondlikest väärtustest. Kooli ja klassi tasandil õpetust kavandades ja tegelikus õppeprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- luuakse tingimused kõigi õpilaste ja iga õpilase arengu toetamiseks;
- kaasatakse õpilane ja lapsevanem õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- kehtestatakse üldised nõuded kõigile õpilastele;
- õpetust varieeritakse õpilaste erinevatest võimetest ja haridusvajadustest lähtuvalt;
- hoitakse ja toetatakse õpilase õpihuvi;
- õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi (ainetunnid, muuseumitunnid, õppekäigud, loovtööd jms), õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud;
- õppimisel ja õpetamisel on keskne õpilase kaasamine õppeprotsessi, aktiivõppemeetodite rakendamine.

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Kooli aitab kaasa põhiliste väärtushoiakute kujunemisele. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu rahvakultuurile (õppeaine folkloor, rahvatants, pillimäng).

3. ÕPPEKORRALDUS

Õppe korraldamisel lähtub kool põhimõttest, mille kohaselt õpilase liikumisel klassist klassi, ühelt kooliastmelt teisele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi.

Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatuse korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest. Põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat.

Ääsmäe Põhikoolis on traditsiooniliselt neli õppeveerandit. Kokkuvõttev hindamine toimub veerandite ja õppeaasta lõpus. Tunnistused on ekoolis vaadeldavad hiljemalt veerandi viimasel õppepäeval. Õppeaasta lõpus saavad õpilased tunnistused ka paber kandjal.

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund, mis toimub koolis või väljaspool kooli õppekäiguna. Lubatud on ka muud õppevormid: projektitöö, õuesõpe, muuseumiõpe, iseseisev töö, e-õpe või muu juhendatud õpe.

Koolis toimub 1.-9. klassini traditsiooniline aineõpe. 1.-4. klassi õpetaja on klassiõpetaja, kes viib läbi suurema osa klassi ainetundidest. I kooliastmes rakendatakse lõimitud aineõpet kunstis ja tööõpetuses.

Alates 4. klassist õpetatakse käsitööd ja kodunduse/tehnoloogiaõpetust eraldi rühmades eri suunitlusega tüdrukutele ja poistele. Oma soovide ja huvide põhjal on õpilasel võimalus 4. klassis rühma valida. Alates 6. klassist õpetatakse kehalist kasvatust poistele ja tüdrukutele eraldi rühmades.

Koolis õpitakse A- võõrkeelena inglise keelt ja B- võõrkeelena vene keelt. A-võõrkeele õppimist alustatakse I kooliastmes 2. klassis, B-võõrkeele õpe algab II kooliastmes 6. klassis.

Õppe- ja kasvatuse eesmärkide täitmist toetab õppekeskkond, kus:

1. õpilaste, lastevanemate, õpetajate ja kooli juhtkonna omavahelised suhted põhinevad lugupidamisel, demokraatial ja kooli põhiväärtustel;
2. märgatakse ja tunnustatakse õpilaste pingutusi ja õpiedu;
3. valitseb usalduslik, sõbralik ja heatahtlik õhkkond;
4. õppematerjalid ja -vahendid on eakohased ja nüüdisaegsed;
5. on esteetiliselt kujundatud otstarbeka sisustusega ruumid;
6. järgitakse tervisekaitse- ja ohutusnõudeid.

Tunnijaotusplaani õppeainete ja aastate

Tunnijaotusplaanis on välja toodud riikliku õppekava kohased kohustuslikud ainetunnid ja vaba tunnimahu kasutamine (PRÕK § 15 lg 4).

	1.kl	2.kl	3.kl	I kooli- aste	4.kl	5.kl	6.kl	II kooli- aste	7.kl	8.kl	9.kl	III kooli- aste
eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6
inglise keel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
vene keel				0			3	3	3	3	3	9
matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13
loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
geograafia				0				0	1	2	2	5
bioloogia				0				0	1	2	2	5
keemia				0				0		2	2	4
füüsika				0				0		2	2	4
ajalugu				0		1	2	3	2	2	2	6
inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
ühendatud kunst ja tööõpetus	3	3	3	9								
kunst					1	1	1	3	1	1	1	3

käsitöö, tehnoloogia, kodundus				0	1	2	2	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
<i>Kohustuslik maht</i>	18	19	23		21	23	29		28	31	31	
<i>Vaba tunniressurs</i>	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4
Lubatud nädala- koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

Vaba tunniressursi kasutamine lisatud tundidena

Õppeainete õpitulemuste parema saavutamise eesmärgil on kool määranud lisaks kohustuslikele õppetundidele tunnid alljärgnevatel õppeainetes:

Lisatud tunnid	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
A-võõrkeel Inglise keel		3	1	4	1			1	1			1
B-võõrkeel vene keel							1	1				
Eesti keel					1			1				
Matemaatika	1			1	1	1		2			1	1
Ajalugu						1		1				
Bioloogia									0,5			0,5
Geograafia									0,5			0,5

Kooli poolt valitud ained	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
Folkloor	1	1	1	3	1			1				
Informaatika						1		1				
Esinemisõpetus										1		1

Kooli poolt valitud ained ja valimise põhimõtted Ääsmäe Põhikoolis

Valikained	
Folkloor	<p>Folkloori lisatund <u>1.-4. klassis</u> (igas klassis 35 tundi aastas) toetab rahvusliku ja Eesti kodaniku identiteedi, eneseväljenduse ning loovuse kujunemist.</p> <p>Folklooritund on vajalik õpilase silmaringi ja maailmatunnetuse avardamiseks ja erinevate õppeainete (muusika, looduslugu, emakeel, kehaline kasvatus) seoste mõistmiseks. Pillimäng leiab Ääsmäe koolis väljundi folkloori tunnis.</p> <p>Lisatund annab võimaluse rahvalike mängude kaudu ka liikumiseks ning toetab lapse füüsilist arengut ning hea enesetunde saavutamist.</p>
Informaatika	<p>Ääsmäe Põhikoolis saab õppida informaatikat valikainena <u>5. klassis</u> (35 tundi õppeaastas).</p> <p>Arvuti ja interneti igapäevane kasutamine õppetöös algab tänapäeval oluliselt varem kui 10 aastat tagasi, mistõttu koolitöökäes vajalikud IKT baaspädevused tuleb õpilastes kujundada hiljemalt teise kooliastme lõpuks. Baaspädevused hõlmavad lisaks tavapärasele infootsingule, esitluste ja tekstidokumentide koostamisele ka koolis kasutatavate infosüsteemide ja suhtlusvahendite (nt ekool, e-post, kooli koduleht, õpihaldussüsteem) turvalist kasutamist.</p> <p>Infotehnoloogia kasutamise oskus on üks põhilisi töö tõhustamise vahendeid, sellest on saanud kaasaegse infoühiskonna oluline kirjaoskus, mille riigi arengu ja kodanike sotsiaalse mobiilsuse tagamiseks peavad omandama kõik õpilased. Infotehnoloogia-alaste pädevuste kujundamine toetab õpilaste aineüleste valdkonna-pädevuste saavutamist.</p> <p>Informaatika kui eraldi õppeaine põhieesmärgiks on tagada riiklikus õppekavas määratud infotehnoloogia-alaste pädevuste kujunemine.</p>

<p>A-võõrkeel inglise keel</p>	<p><u>2. klassis</u> õpitakse inglise keelt kolm tundi nädalas. Varajane keeleõpe tagab loomuliku suhtlemisoskuse inglise keeles ja toetab igati õpiharjumuste kujunemist. Tugev baasoskus I kooliastmes tagab edaspidise edukogemuse vanemates klassides. <u>3. klassis</u> süvendatud inglise keele õpe kinnistab 2. klassis õpitut. Tänu sagedasele materjali kordamisele tunneb õpilane ennast võõrkeelt kasutades julgelt ja kindlalt, mis on eriti oluline suulise väljenduse puhul.</p> <p><u>4. klassi</u> üks lisatund nädalas aitab süvendatult arendada õpilaste eneseväljendusoskust ja lugemisoskust, anda õpilastele esimese projektitöö kogemuse.</p> <p><u>7. klassis</u> on üks inglise keele tund valikaineks, sest Ääsmäe kool osaleb rahvusvahelises kirjavahetusprojektis.</p>
<p>B-võõrkeel vene keel</p>	<p><u>6. klassis</u> 35 lisatundi õppeaastas vene keeles on mõeldud huvi tekitamiseks vene kultuuri ja keele õppimise vastu. Oluline on leida valdkondi, kus laps saab kasutada ja näidata oma oskusi vene keeles.</p>
<p>Eesti keel</p>	<p><u>4. klassis</u> on vajalik lisaks 35 eesti keele tundi aastas, sest see võimaldab kinnistada juba varem õpitut ning loob baastadmised edaspidiseks.</p>
<p>Matemaatika</p>	<p><u>1. klassis</u> üks lisatund nädalas (35 tundi õppeaastas) võimaldab läbi mängude ja erinevate praktiliste tööde paremini kinnistada õpitud mõisteid ja seoseid. Samuti annab lisatund võimalusi aruteludeks, tekstülesannetes erinevate lahenduste leidmiseks ning loogika- ja nuputamisülesannete lahendamiseks.</p> <p><u>4. klassis</u> on vajalik lisa 35 matemaatikatundi aastas, sest see aitab kinnistada varemõpitut ning luua seoseid uute teemadega.</p> <p><u>5. klassis</u> on 35 matemaatika lisatundi õpitulemuste parema saavutamise eesmärgil.</p> <p><u>9. klassi</u> 35 matemaatika lisatundi aastas (1 tund nädalas) on mõeldud eelkõige põhikooli matemaatika lõpueksami edukaks sooritamiseks.</p>
<p>Ajalugu</p>	<p><u>5. klassi</u> lisatunnid (35 tundi õppeaastas) on pühendatud Eesti ajaloo seotud teemadele ja tegevustele. Ainekavas ettenähtud teemad läbitakse ja pädevused saavutatakse samuti Eesti ajaloo raames.</p> <p>Eesti ajaloo põhjalikumalt tutvumine aitab kaasa õpilaste väärtuspädevuse kujunemisele, tähtsustades õpilast ümbritsevat keskkonda ja kultuuri. Lisaks arendab Eesti ajaloo süvendatult õppimine huvi Eesti mineviku ja tuleviku vastu ning väärtustab Eestit</p>

	ja selle elanikke tutvustades õpilasele lähemalt Eesti ajalugu mõjutanud ja suunanud inimesi ning sündmusi Eestis ja naabermaades.
Bioloogia, geograafia	7. klassis on 17,5 lisatundi nii bioloogias kui ka geograafias. Bioloogia-geograafia on eelkõige eksperimentaalteadused ja seega on teooria kõrval oluline osa vaatlustel, eksperimentidel ning õppekäikudel, et kujundada terviklikku loodusteaduslikku maailmapilti. Lisatund annab võimaluse rohkem tundides pöörata tähelepanu praktilistele töödele, uurimuslikule õppele ja IKT oskuslikule rakendamisele. Lisaks annab see võimaluse viia õpet rohkem koolimajast välja, nt looduskeskkonda või muuseumi.
Esinemisõpetus	8. klassis õpetatakse esinemisõpetust (35 tundi õppeaastas) eesmärgiga pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust, sh eneseväljenduse arendamist.

Kooli õppekava toetavateks tegevusteks on:

1. 1.-9. klasside õpilastele klassijuhatajatund igal õppenädalal;
2. koorilaul ja rahvatants;
3. projekti-, õues- ja muuseumiõpe ning õppekäigud.

Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

Kool loob tingimused ohutuse väärtustamiseks igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses ning tegeleb liikluskasvatusega.

Liikluskasvatuse eesmärgiks on vastutustundliku ja teisi arvestava liikleja kasvatamine. Vastavaid teemasid käsitletakse lõimituna ainetundidesse ja need tulenevad läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ (VV määrus nr 136 20.10.2011 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lg 3).

Liikluskasvatuse rõhuasetused on järgmised:

- I kooliastmes jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine ja käitumine ning liikluses toimetulek koduümbruse liikluskeskkonnas (LLKK §5 lg 3);
- II ja III kooliastmes erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning ohutu liiklemine linna ja maapiirkonna teedel (LLKK §5 lg 4).

Koolis käsitletavat liikluskasvatuse teemasid ja nende käsitlemise ulatus tundides õppeaastas klassi kohta (LLKK §6 lg 4) on järgmine:

- jalakäija liiklusreeglid (4);
- ohutu liikluskäitumine (2);
- liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine (1);
- liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus(1)

Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemades kaudu kujundada alljärgnevat üldist teadmist ja oskust ohutuks liiklemiseks kooliastmeti:

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;

- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalastel teemadel;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida kõige ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on kursis ohutusalaste kampaaniatega ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

Klassi- ja aineõpetajate töökavades (LLKK §6 lg 5) määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse lõimituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis (LLKK §6 lg 6), nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA LÄBIVAD TEEMAD

Kooli kogu õppe- ka kasvatusgevus on korraldatud lähtuvalt üldpädevustest. Üldpädevusi kujundatakse kooliastmes taotletavate pädevuste kaudu.

Üld- ja valdkonnapädevused ning õppeainepädevused kujunevad õppe- ja ringitundides, samuti projektide, kooli ürituste ja kodukorra täitmise kaudu. Õppeainepädevused kujunevad kõigi õppeainete omandamisel peamiselt meetodite valikute kaudu ning saavutatud õpitulemuste alusel. Taotletavad õppeainepädevused määratletakse ainekavades kooliastmeti. Valdkonnapädevused on ainekavades lahti kirjutatud ainevaldkonniti.

Iga kooliastme lõpuks saavutab õpilane järgmised üldpädevustest (PRÕK § 4 lg 4)

tulenevad pädevused (PRÕK § 7; 9; 11)

Kultuuri-ja väärtuspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Hindab inimsuhteid ning kasvatab tolerantsust	Peab lugu oma perekonnast, <i>sõpradest</i> , klassist ja koolist. On viisakas, täidab lubadusi. Oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.	Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena. Peab kinni kokkulepetest.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
Tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega.	Teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida.	Suhtub inimestessev eelarvamusteta.	Suhtub kaasinimestesse mõistvalt ja lugupidavalt.
Tajub ja väärtustab oma seotust loodusega.	Hoiab loodust.	Oskab looduses käituda, huvitub looduse uurimisest.	Mõistab inimese ja keskkonna seoseid.

Tajub ja väärtustab seotust oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri-sündmustega.	Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.	Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas.	Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule.
Väärtustab loomingut ja kujundab ilumeelt.	Oskab ilu märgata ja hinnata. Hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest.	Väärtustab kunstiloomingut ning väljendab end kunstivahendite abil.	Väljendab ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
<p>Ääsmäe Põhikoolis taotletakse kultuuri- ja väärtuspädevuste omandamist vähemalt üks kord õppeaastas toimuvate arenguestluste, õppekäikude, klassijuhataja tundide, ringitegevuse (folkloor, rahvatants), kooli ja klassi ühisürituste, kooli koostööprojektide (Comenius, ERASMUS+, keeleõppelaager), õpilaste võistlustel ja konkurssidel esinemiste, nädala alguse üldkogunemiste, õuesõppetundide, õpilasesinduse MEIE RIIK tegevuse, perepäeva, kooli õpilastööde näituste ja lastevanematele antavate kontsertide kaudu.</p>			
Sotsiaalne ning kodanikupädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Teostab ennast, toimib teadliku, abivalmis ja vastutustundliku kodanikuna ning toetab ühiskonna demokraatlikku arengut.	Austab ennast ja teisi, teeb koostööd kaaslastega. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt.	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.
Teab, mõistab ning järgib ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme.	Peab kinni kooli kodukorrast ning sõlmitud kokkulepetest.	Väärtustab säästvat eluviisi.	Suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.

Austab erinevate keskkondade reegleid, religioonide ja rahvuste omapära.	Oskab käituda klassis, koolis ja väljaspool kooli erinevates situatsioonides. Lepib kaaslaste eripäradega.	Tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi.	Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.
Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi.	Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas. Teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida.	Mõistab kompromisside vajalikkust.	Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides. Suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.
<p>Ääsmäe Põhikoolis taotletakse sotsiaalsete ning kodanikupädevuste omandamist kodanikupäeva tähistamise, avatud tundide, erinevatest rahvustest külalislektorite esinema kutsumise, teiste riikide õpilastega peetava kirjavahetuse, kooli sööklas tähistatavate rahvustoidu nädalate, õpilasesinduse valimise, ülekoolilised ürituste, huvitegevuse, meeskonnatööna teostatavate erinevate projektide kaudu.</p>			
Enesemääratluspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Mõistab ja hindab iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.	Oskab anda oma ja kaaslaste töödele ning käitumisele hinnangut.	Püüab selgusele jõuda oma huvides, teab oma tugevaid ja nõrku külgi	Suudab ennast hinnata, lähtudes oma tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Analüüsib ja vajadusel korrigeerib oma käitumist.	Oskab õpetaja abiga leida oma tugevad ja nõrgad küljed ning kavandada parendustegevusi.	Oskab oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida.	Suudab analüüsida ja vajadusel korrigeerib oma käitumist ning võtab vastutuse oma tegude eest.
Käitub ohutult ja järgib tervislikke eluviise.	Oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda. Oskab ohutult liigelda. Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb	Väärtustab ja järgib tervislikke eluviise. On teadlik tervist kahjustavatest teguritest ning sõltuvusainete ohtlikkusest.	Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi. On füüsiliselt aktiivne.

	oma vältimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.		
Lahendab suhtlemisprobleeme.	Teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.	Teab, kuidas lahendada igapäevaseid suhtlemisprobleeme, oskab vajadusel abi küsida.	Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi.
<p>Ääsmäe Põhikoolis taotletakse enesemääratluspädevuste omandamist õpilastega individuaalsete ja ümarlauavestluste kaudu, psühholoogi ja logopeedi toel, peredega arenguveestluste kaudu, liikluskasvatusega klassijuhatajatundides ja tervisenädala läbiviimisega.</p>			
Õpipädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Organiseerib õpikeskkonda ja hangib õppimiseks vajaminevat teavet.	Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest. Oskab kasutada vajalikke abimaterjale ja vahendeid õpitu piires.	Keskendub õppeülesannete täitmisele. Leiab vastuseid oma küsimustele, hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, tõlgendab, kasutab ja edastab seda.	On teadmishimuline ja oskab õppida.
Planeerib õppimist ning järgib seda plaani.	Oskab jaotada aega õppimise, huvialade, koduste kohustuste ning puhkamise vahel. Oskab koostada päevakava ja seda järgida.	Kavandab oma tegevust.	Seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel.
Kasutab õpitud erinevates olukordades ning probleemide lahendamisel.	Oskab õpitud kasutada ja seostada erinevates olukordades.	Teeb vahet faktil ja arvamusel. Esitab loodusteaduslikke küsimusi ja hangib loodusteaduslikku teavet. Kasutab suunamise abil erinevaid õpivõtteid,	Esitab teaduslikke seisukohti ja teeb tõendusmaterjali põhjal järeldusi.

		sh paaris- ja rühmatöö, arvestades õppeülesande iseärasustega.	
Seostab omandatud teadmisi varemõpituga.	Oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada, seoseid luua.	Oskab luua seoseid varemõpituga.	Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt.
Analüüsib enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, motiveeritust ning hindab selle põhjal edasiõppimise vajadus	Eneseanalüüs õpetaja abiga.	Hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi, näeb ja tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	On teadmishimuline, mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele, oskab leida haridustee jätkamise võimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.
<p>Ääsmäe Põhikoolis taotletakse õpipädevuste omandamist koos Keila karjäärikeskusega korraldatavate teabepäevade, vilistlaste õppeasutuste tutvustamise ja kogukonnaga peetavate ühisürituste (jõululaat, 9. klassi lõputseremoonia, TEEME ÄRA koristamistalgud jne) kaudu; ainetundides kasutatava individuaalse ja rühmatöö, ainepäevadel ja –olümpiaadidel osalemise ning loovtööde koostamise kaudu.</p>			
Suhtluspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, esitab ja põhjendab oma seisukohti.	Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas. Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid õpituid	Väljendab oma arvamust ning põhjendab ja kaitseb seda. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat	Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes

	väljendeid ja lihtsamaid fraase.	infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel.	olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
Loeb ning mõistab teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust.	Suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta), ka peidetud infot, mõistab (vajadusel õpetaja abiga) eakohast allteksti.	Kuulab ja loeb eakohaseid tekste mõtestatult.	Mõistab ja tõlgendab erinevaid tekste.
Kirjutab eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili.	Esitab tekstides leiduvat teavet suuliselt ja kirjalikult.	Loob suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõistab suulist kõnet.	Väljendab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt.
Väärtustab õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.	Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest. Tunneb huvi lastekirjanduse vastu.	Loob keeleliselt korrektseid tekste.	Tunneb ja järgib õigekirjareegleid ja loob keeleliselt korrektseid tekste.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse suhtluspädevuste omandamist emakeelepäeva ja keelepäevade korraldamise, teatrikülastuste, muuseumitundide, kohustusliku kirjanduse lugemise ja analüüsi, loovtööde kaitsmise, pikapäevarühmas näidendineljapäeva korraldamise ja kooli ajalehe väljaandmise kaudu.			

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kasutab matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades	Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada. Oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.	On omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja kasutab juhendamise abil loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.	Lahendab igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
Mõistab loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust, võimalusi ning piiranguid.	Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.	Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.	Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
Kasutab uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.	Oskab kasutada tehnoloogilisi vahendeid vajaliku info leidmiseks.	Oskab kasutada tehnoloogilisi vahendeid vajaliku info leidmiseks.	Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalaste pädevuste omandamist robotika- teadus- ja kaberingi tegevuse, ainepäevadel ja –võistlustel osalemise (geograafia teemapäevad, mälumängud, Känguru, pranglimine, Mate Talgud, õpikojad jne) ja õppetöös erinevate e-õpikeskkondade kasutamise kaudu.			

Ettevõtlikkuspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Loob ideid ja viib neid ellu, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.	Tunneb rõõmu erinevatest loovatest tegevustest.	Kavandab ja hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi.	On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale.
Seab eesmärgid ja viib neid ellu.	Oskab täiskasvanu abiga seada eesmärgid ja neid ellu viia.	Oskab täiskasvanu abiga seada eesmärgid ja neid ellu viia.	Seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel.
Näeb probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aitab kaasa probleemide lahendamisele.	Oskab näha puudujääke ja leida nendele eakohaseid lahendusi täiskasvanu abiga.	Oskab näha puudujääke ja leida nendele eakohaseid lahendusi.	Suudab maailmas toime tulla ning õpitud eesmärgipäraselt ja riskita kasutada.
Reageerib paindlikult muutustele ning võtab arukaid riske		Vastutab võetud kohustuste eest	Juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.
Korraldab ühistegevusi, näitab algatusvõimet ja vastutab tulemuste ees	Suudab algatada ja ellu viia ühistegevusi klassis või väikeses rühmas.	Suudab algatada ja ellu viia koolisiseseid ühistegevusi.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse ettevõtlikkuspädevuste omandamist õpilasesinduse tegevuse (ürituste korraldamine), loovtööde tegemise, jõululaadal osalemise, koolilehe väljaandmise ja klassiõhtute korraldamise kaudu.			

Digipädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kasutab uuenevat digitehnoloogiat, et toime tulla muutavas ühiskonnas.	Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.	Kasutab internetti ja õpitud arvutiprogramme eesmärgipäraselt.	Suudab tehnikamaailmas toime tulla.
Leiab digivahendite abil infot ning oskab hinnata selle ajakohasust ja usaldusväärsust	Oskab digivahendite abil leida infot.	Oskab digivahendite abil leida infot ning hinnata selle usaldusväärsust.	Suudab tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.
Osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel.	Oskab teha eakohaseid töid digivahendeid kasutades.	Oskab arvutiga vormistada tekste.	Suudab väljendada ennast loominguliselt.
Kasutab probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades.	Oskab eakohaselt kasutada digivahendeid abivahendina probleemide lahendamiseks.	Oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina.	Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi. Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste.
On teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti.	Teab interneti ohtudest.	Teab interneti ohtudest	Suudab tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.
Järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.	Oskab digikeskkonnas järgida igapäevaelu viisakusreegleid.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse digipädevuste omandamist informaatikatundide, e-tundide			

materjalide kasutamise, e-kooli kasutamise, Facebookis kooli jälgimise-kujundamise, õppetöösse nutiseadmete kaasamise, loovtööde vormistamise, e-tasemetööde tegemise, loodusainetes interaktiivsete katsevahendite ja Miksikese õppekeskkonna kasutamise kaudu.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimise ja õppimisele;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmista ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga, võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide pakkumisele.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- õpimotivatsiooni hoidmisele
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Läbivate teemade käsitlemine

Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe ja lõiming realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses;
- aineõppes aineülesete, klassidevaheliste, ülekoooliliste ja koolidevaheliste projektide kaudu;
- valikainete valikul;
- III kooliastmes õppeaineid lõimivas individuaalses või kollektiivses loovtöös;
- klassivälises õppetegevuses ja huviringide tegevuses ning osaledes kogukondlikes, maakondlikes, üle-eestilistes ning rahvusvahelistes projektides.

Läbivate teemade ja lõimingu käsitlemise põhimõtted

1. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. 8. ja 9. klassi karjääriõpet koordineerib kooli psühholoog koostöös Rajaleidja ja töötukassa spetsialistidega. Kooli kutsutakse esinema külalislektoreid erinevatelt erialadelt.

2. Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

„Keskkond ja jätkusuutlik areng“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse, põhjalikumalt loodusainete ja ühiskonnaõpetuse tundidesse. Õpilased osalevad erinevates keskkonnaprojektides. Õpilased saavad aktiivselt osaleda koolielus õpilasesinduse kaudu, valida ja otsustada huviringides osalemise üle, olla eestvedajateks ürituste korraldamisel, osaleda kooli õppenõukogu töös.

3. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele, rahva kultuuritraditsioonidele ja riigi arengusuundadele.

Õpilaste kodanikualgatust ja ettevõtlikkust kujundatakse õpilasesinduse Oma Riik tegevuse kaudu, nt õpilasi puudutavate dokumentide väljatöötamisel saavad õpilasesinduse liikmed teha ettepanekuid. Õpilasi kaasatakse kooli ühistevõtte kavandamisse ja ürituste plaani koostamisse. Õpilased esinevad heategevusüritustel jõulude ajal.

4. Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma rahvakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilaste kultuurilist identiteeti arendatakse rahvuslike tähtpäevade, emakeelepäeva, vabariigi aastapäeva tähistamise kaudu. Õpilased osalevad laulu- ja tantsupidudel. Õpilased õpivad märkama erinevaid kultuurikogemusi reises, keelesaagrites osaledes, teatrietendusi külastades, filme vaadates.

Kooliüritustele kaasatakse vanemaid, vanavanemaid ja teisi pereliikmeid, et hoida traditsioone.

5. Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida eetilisel. See on läbiv teema, mis saadab kõiki ainetunde, eelkõige aga keeletunde, informaatikat, kirjandust, geograafiat. Suheldes edastatakse ja kogutakse infot kõikidel koolipäevadel, seetõttu on tähtsal kohal täiskasvanute eeskuju. Teemaga tegelemine arendab õpilastes eelkõige suhtlus- ja õpipädevust. Igapäevane õpilaste-täiskasvanute, õpilaste omavaheline ning täiskasvanute omavaheline viisakas suhtlemine kujundab koolikultuuri. Edastatav info kooli stendidel on korrektselt vormistatud. Stendid kajastavad õppe- ja kasvatustööd, kultuuri ja sporti ning ainealast teavet.

Koolis toimuvad õpilaste nädalaalguse kogunemised, kus vahetatakse päevakajalist infot.

Tähtsal kohal on elektroonne infovahetus. Peetakse oluliseks, et koolielu puudutav teave on kättesaadav kooli veebilehel. Kohalikus ajalehes kajastatakse põhiliselt kooli huvitegevust. Lapsevanematega suhtlemisel kasutatakse meililisti, vajadusel telefoni, kutseid edastatakse ka paberikandjal. Õpilased õpivad suhtlema õppe-eesmärkidel ka veebikeskkondades Miksike, VIKO, Google Docs jms. Õpilaste töid eksponeeritakse stendidel ja ka koolimeenetel. Koolielu tegemisi kajastatakse kooli ajalehes Ääsmäe Hääl, kooli veebilehel ja Facebookis.

6. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Kool on varustatud kaasaegsete tehnoloogiavahenditega: interaktiivsed tahvlid, dataprojektorid, tahvelarvutid, avalik WiFi, arvutiklass, tänu millele saavad õpilased arendada oma tehnoloogilisi oskusi. Õpilased kasutavad tundides õppe-eesmärkidel nutivahendeid.

7. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Õpilastel on võimalus osaleda erinevates spordiringides nagu kergejõustik, saalihoki, kabe. Õpilastel on võimalus ennast proovile panna kooli, maakonna ja ka üleriigilistel spordivõistlustel. Osaletakse koolitustel, mis õpetavad ohutut liiklemist (helkuri koolitus, jalgrattalubade koolitused, õppekäigud, ekskursioonid). Toimuvad tervisenädalad ja osaletakse projektides, kus selgitatakse tervisliku toitumise ning aktiivse sportliku eluviisi olulisust.

„Tervis ja ohutus“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes.

8. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral. Väärtusi antakse edasi koolikultuuri, tavade, kooli traditsiooniliste ürituste ja klassiürituste kaudu. Kooli õppekavas sõnastatud väärtusi peegeldavad kooli sümboolika, traditsioonid, kooli interjööri, suhtlemisviisi, õpetamise, tagasisidestamise ja hindamise meetodid.

See tähendab, et kool toimib kogukonnana, mille otsustamisprotsessidesse on kaasatud kooli töötajad, lapsevanemad ja õpilased ning milles saab kogeda ja praktiseerida jagatud

väärtusi. Väike kogukond võimaldab väärtustada kaasamist ja koostööd. Kooli igapäevased tegevused on planeeritud põhiväärtustest lähtuvalt. Kogu koolipere kannab neid väärtusi. Koostöös tegutsemine toob kaasa turvatunde, tagab arengu ja aitab luua oma kooli tunnet. Vastutuse võtmine oma sõnade, tegude ja otsuste eest tagab stabiilse, rahuliku ja positiivse koolikeskkonna. Hooliv suhtumine on probleemidele lahenduse otsimine, valmisolek aidata, tähelepanelikkus teise suhtes, kaastunne ja osavõtlikkus, empaatiavõime.

Väärtuste ja kõlbluse arendamine on lõimitud kõikidesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kooli üldtööplaanis. Projekt on kindla eesmärgiga, ühekordne, tähtajaline, piiratud ressursse vajav ja konkreetse tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks vajalik aeg ja vajalikud vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse kirjalikult, järgides alljärgnevat struktuuri:

1. Põhjendus

Projekti vajaduse põhjendus. Mis on seni tehtud (näiteks varem tegutsenud projektirühmade poolt).

2. Eesmärk

Kirjeldada, millised on projekti eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest.

3. Tulemused

Kirjeldada, millised on oodatavad ja mõõdetavad tulemused. Tulemused on sisuliselt eesmärgid, mis on muudetud mõõdetavaks. Kui on jõutud tulemusteni, siis võib öelda, et eesmärgid on saavutatud.

4. Tegevused

Näidatud on tegevused, et saavutada eesmärgid (tulemused).

5. Ajakava

Detailne ajakava, mis sisaldab ka vastutajaid. Igale tegevusele on ajakavas üks konkreetne vastutaja, kes võib teisi vajadusel kaasata, aga kes jälgib, et antud tegevus saaks tähtjaks ja kvaliteetselt tehtud.

6. Organisatsioon

Kirjeldatakse, kuidas toimub projekti juhtimine, kes on osalejad, kus projekt toimub ja keda kaasatakse koostööpartneriteks.

7. Eelarve

See peab olema realistlik. Projekt peab olema ülesehitatud nii, et planeerimisel arvestataks olemasolevate ressurssidega. Enamasti ei saa projekti korral arvestada rahaliste vahenditega. Sellisel juhul on mõistlik nimetada töövahendid, mida kasutatakse. Kui saadakse vahendeid mujalt, siis tuleb seda näidata. Rahaliste vahendite kavandamise puhul tuleb konkreetselt näidata, kuidas neid kasutatakse ja kust need rahalised vahendid tulevad (kooli eelarve, sponsorid jne). Peab jälgima, et nende rahaliste vahendite planeerimine oleks realistlik.

8. Tulemuste hindamine

Näidatakse, kuidas toimub tulemustele hinnangu andmine ning millal võib öelda, et projekt õnnestus, millal mitte.

Kirjutatud projekti kavand peab olema

- suhteliselt lühike (üldjuhul 2-5 lehekülge), et seda oleks võimalik kergesti tervikuna haarata;
- hästi liigendatud, nii et oluline on selgelt esile toodud.

Projekti teostuse planeerimisel on projektirühma juhil otstarbekas järgida järgmist skeemi:

- Esmalt tuleb panna tegevused ja tulemused nende loogilisse ajakavasse ja omavahel sõltuvusse.
- Igale tegevusele ja tulemusele tuleb määrata vastutaja. Kui tulemus on nii suur, et sellele ei saa määrata ühte vastutajat, tuleb jagada see väiksemateks osadeks.
- Iga tegevus tuleb jagada nii väikesteks osadeks, et saaks küllalt selgelt määratleda, kui palju see tegevus aega võtab.
- Järgnevalt toimub ajakava täpsustamine koos projektirühma liikmetega. Jälgida tuleb, et plaan mahuks etteantud raamidesse ja et projektirühma liikmed oleks ühtlaselt koormatud, eelistatult neile sobivate tegevustega.
- Planeeritakse vahendid ja kulutused ning vajadusel viiakse tegevuskavasse muudatused.
- Kui muudatusi ei ole vaja teha, kinnitab projektirühm tegevuskava.

Kirjalikud vormistatud projekti alusel toimub selle arutelu ja järgnev otsustamine, kas antud projekt on koolis teostatav. Kavandatud projektile annab hinnangu koolidirektor või tema määratud isikud.

Projekti kavandile hinnangu andmisel tuleb jälgida järgmisi aspekte:

- Projekt on vormistatud vastavalt nõuetele.
- Projekti eesmärgid ja tulemused on kooskõlas.
- Kõigi oodatavate tulemuste jaoks on kavandatud tegevused.
- Ajakava on realistlik.
- Igal tegevusel on vastutaja.
- Projektirühmale on määratud juht, projekti elluviimist jälgitakse, kogunetakse projektirühma koosolekuteks jne. (teine pool on sisuliselt 3. punkt)
- Ressursid on realistlikult planeeritud.
- Projekti hindamise kriteeriumid võimaldavad kindlaks määrata selle, kas projekt õnnestus või mitte.

Kui koolidirektor või tema määratud isikud on projekti heaks kiitnud, siis lisatakse projekt üldtööplaani ning asutakse seda teostama.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid ning klasside õppekäigud on kooskõlas Ääsmäe Põhikooli õppekava õppe ja kasvatuses sisuga. Õppekäigud ja -projektid on osa õppeainetevahelisest lõimingust.

Traditsioonilised ülekoolilised projektid on ainepäevad, tervisenädal, moeshow, matkad, rahvakalendri ja riiklikud tähtpäevad, kooli aktused, kontserdid, kooli sünnipäeva tähistamine, spordipäevad, mälumängud/viktoriinid, jõulupidu/jõululaat, direktori vastuvõtt, MUSE projekt, õppeaasta lõpetamine- perepäev.

Traditsioonilised koolidevahelised projektid on Saue valla Laululaps, laulu-ja tantsupidu, spordivõistlused, aineolümpiaadid, konkursid, ainepäevad.

Ülekoolilised tunni- ja klassivälised tegevused ning projektid

Esmaspäevased kogunemised

Eesmärk: kaasata õpilasi üldtööplaani rakendamisse, tunnustada õpilasi ja õpetajaid, tekitada oma kooli tunnet.

Korraldus: kogunemistel toimub informatsiooni jagamine, sünnipäevalaste õnnitlemine. Õpilaste, kes on koolis või väljaspool kooli (olümpiaadid, võistlused, näitused jms) saavutanud auhinnalisi kohti, tunnustamine.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: nädala alguse kogunemised on seotud väärtuspädevustega (viisakus, lubaduste täitmine, õpilane teab, et kedagi ei tohi naeruväärastada, kiusata ega narrida, kaaslaste tunnustamine), sotsiaalsete pädevustega (õpilane teab, kelle poole erinevate probleemide korral pöörduda). Läbivad teemad on kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (õpilane kui aktiivne ja vastutustundlik kogukonnaliige), tervis ja ohutus (turvaline käitumine, õpilane kui sotsiaalne ühiskonnaliige), väärtused ja kõlblus (taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtus- ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires).

Tervisenädal

Eesmärk: õpilased oskavad hinnata terveid eluviise, õpivad käituma ja tegutsema võimalikus ohuolukorras, õpilastel kujuneb tauniv hoiak sõltuvusainete tarbimise suhtes.

Korraldus: praktiliste tegevustena toimuvad erinevad tervislikku eluviisi väärtustavad üritused.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: terviseedendus toetab sotsiaalsete pädevuste kujundamist. Läbivatest teemadest on terviseedendus seotud tervise ja ohutusega (õpilase kujunemine vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele). Terviseedendus on lõimitud inimeseõpetusega.

Kooli aktused

Eesmärk: õpilased oskavad väärtustada kooli-, kodumaa- ja kultuuritraditsioone.

Korraldus: koolis toimuvad 1. septembri, kooli sünnipäeva, vabariigi aastapäeva ja õppeaasta lõpu aktused.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming:

kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane teadvustab üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, tunneb ja austab oma rahva kultuuri ja teab Eesti riigi sümboleid. Õpilane suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena on õpilane aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena suudab õpilane mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades.

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena väljendab ennast selgelt ja vastavalt olukorrale.

Esimeseks läbivaks teemaks on kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kus taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna-ja ühiskonnaliikmeks.

Teiseks läbivaks teemaks on kultuuriline identiteet, kus taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ning kes väärtustab oma rahva kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Lõimitud on eesti keele, ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunsti, käsitöö, esinemisõpetuse ning rahvatantsu ja folklooriga.

Jõulude tähistamine

Eesmärk: õpilased oskavad väärtustada traditsioone ja kultuurilugu .

Korraldus: õpilased ja õpetajad esinevad advendihommikutel. Toimuvad kontserdid ja jõululaat koostöös lastevanematega. II veerandi viimasel päeval on koolipere ühine jõululõuna.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena peab õpilane lugu oma perekonnast ja peretraditsioonidest, väärtustab oma rahva kultuuri.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena oskab õpilane käituda erinevates situatsioonides.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena hindab õpilane loovust ja tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest ja tegevusest.

Esimeseks läbivaks teemaks on kultuuriline identiteet, mille käigus õpilase kujuneb kultuuriteadlikuks inimeseks.

Teiseks läbivaks teemaks on väärtused ja kõlblus, mille käigus taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks.

Lõimitud on eesti keele, inimeseõpetuse, kunsti- ja tööõpetuse, muusika, rahvatantsu ning folklooriga.

Sõbrapäev

Eesmärk: õpilased oskavad väärtustada sõprussuhteid, hinnata lähedasi, oskavad väljendada oma tundeid, hoiavad meie kultuuri.

Korraldus: sõbrapäeva korraldab õpilasesindus. Sõbrapäeval on korraldatud nooremale kooliastmele südamete otsimise mäng, on toimunud sõbrapaela meisterdamine, luulevõistlus sõpruse teemal, sõbrapiltide näitus. On avatud sõbrakaartide postkast. Sõbrapäeval kanname punast ja roosat, sõbrad riietuvad ühtmoodi.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamine (õpilane hindab inimsuhteid), sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamine (õpilane väärtustab ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ja teeb teistega koostööd), enesemääratluspädevuse kujundamine (õpilane mõistab ja hindab iseennast, lahendab suhtlemisprobleeme), ettevõtlikkuspädevuse kujundamine (õpilane loob ideid, viib neid ellu, korraldab ühistegevusi), suhtluspädevuse kujundamine (õpilane väljendab ennast, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid). Läbivateks teemadeks on kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet ning väärtused ja kõlblus. Lõimitud on eesti keele, inglise keele ja inimeseõpetusega.

Emakeelepäev

Eesmärk: õpilased hindavad oma rahva kultuuri ning emakeele väärtust.

Korraldus: üritust viib läbi eesti keele õpetaja koos algklassiõpetajatega. Viiakse läbi eesti keele alaseid mänge, esinetakse aktusel ja vaadatakse temakohaselt harivaid filme.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamine (õpilane tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega ning väärtustab loomingut), õpipädevuse kujundamine (õpilane organiseerib õpikeskkonda, kasutab õpitut erinevates olukordades), suhtluspädevuse kujundamine (õpilane väärtustab õigekeelsust ning väljendusrikast keelt), sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamine (õpilane teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, austab erinevate rahvuste omapära). Läbivateks teemadeks on väärtused ja kõlblus, teabekeskond ning kultuuriline identiteet. Lõimitud on eesti keele, kirjanduse, muusika, inimeseõpetuse, ajaloo, ühiskonnaõpetuse ja esinemisõpetusega.

Moeshow

Eesmärk: õpilastel areneb esinemisjulgus, loomingulisus, koostööoskus.

Korraldus: Üritust korraldab õpilasesindus. Esinemisnumbri valivad õpilased ise. Moedemonstratsioonil astuvad üles nii õpilased kui õpetajad. Täpsema ürituse juhendi koostab õpilasesindus.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamine (õpilane hindab loovust ja tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest ja tegevusest, suhtluspädevus (õpilane suudab ennast selgelt, asjakohaselt, viisakalt väljendada), ettevõtlikkuspädevus (õpilane suudab ideid luua ja ellu viia, korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest). Lõiming toimub muusika, kunsti, kehalise kasvatus, eesti keele ja tööõpetusega.

Rahvakalendritähtpäevad

Eesmärk: õpilased tunnevad meie rahvakombeid, kalendritähtpäevi (nt vastlapäev, mardi- ja kadripäev, jõulud).

Korraldus: õpetatakse ja tutvustatakse erinevaid rahvakombeid, korraldajateks on nii õpetajad kui ka õpilasesindus.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: kultuuri- ja väärtuspädevus (õpilane tajub ja väärtustab seotust oma maa ja kultuuripärandiga), sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamine (õpilane hindab loovust ja tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest ja tegevusest, suhtluspädevus (õpilane suudab ennast selgelt, asjakohaselt, viisakalt väljendada), ettevõtlikkuspädevus (õpilane suudab ideid luua ja ellu viia, korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest). Lõiming toimub muusika, kunsti, kehalise kasvatus, eesti keele, tööõpetuse, ajaloo ja inimeseõpetusega.

MUSE projekt

Eesmärk: rõõm mängust. Õpilane kogeb mängu kui õppimise viisi – õpilane kogeb informaaalses keskkonnas kunstiliste tegevuste seost ümbritseva eluga ja õppeainetega (mis on vähemal määral seotud kunstidega).

Korraldus: toimub üks kord poolaastas töötubadena (MUSE hommik). Töötoa kestvus on 90 minutit. Üritus on eraldi 1.-5. klassi ja 6.-9. klassi õpilastele. Õpilased saavad valida erinevate töötubade vahel, mida viivad läbi TLÜ muusika osakonna üliõpilased.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming: kultuuripädevus ja sotsiaalne pädevus, koostööskuse kujunemine kunstiliste ja liikumistegevuste kaudu. Ettevõtlikkuspädevus mängujuhina. Vanemas kooliastmes ka tehnoloogiapädevuse kujunemine äppide töötoas.

Lõiming toimub sõltuvalt töötoast väga erinevate õppeainetega, kuid eelistatult matemaatika, geograafia, inimeseõpetusega, samuti käsitöö, kunsti, liikumise jt õppeainetega.

Perepäev

Eesmärk: koostöö kooli ja perede vahel.

Korraldus: perepäev toimub kooliaasta viimasel päeval. Kutsutud on kõik lapsevanemad, vanavanemad, vilistlased, kooli toetajad ja koostööpartnerid. Toimub vabaõhukontsert, tunnustamine, piknik ja erinevad õpitoad.

Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming:

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena peab õpilane lugu oma perekonnast ja traditsioonidest ning oskab hinnata harmoonilisi inimsuhteid.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus (õpilane on aktiivne ja vastutustundlik, teeb koostööd kaaslastega).

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel õpilane tunneb rõõmu erinevatest loovatest tegevustest ning vastutab võetud kohustuste eest.

Läbivateks teemadeks on kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus. Perepäev on lõimitud muusika, rahvatantsu, pillimängu, eesti keele ja kehalise kasvatusesega.

5. LOOVTÖÖ KOOSTAMISE KORD ÄÄSMÄ PÕHIKOOLIS

ÜLDINFO

1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.
2. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ning koostöö oskust. Loovtöö koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.
3. Loovtööks võib olla individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud uurimistöö, praktiline töö või projektitöö.

LOOVTÖÖ LIIGID

Uurimistöö

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisteemale. Töö kirjutamine annab õpilastele iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega, kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga ning loogiliselt üles ehitatud. Olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

Loominguline töö

Loominguline töö sisaldab uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teoste autorile. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming, aga ka muusikateose esitamine.

Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

Loomingulise ja projekti töö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli kehtestatud nõuetele.

Olümpiaadid, konkursid

Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, õpilasuurimustööde konkursil (näiteks Archimedese Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss, GLOBE õpilasuurimustööde konkurss, Tartu keskkonnahariduskeskuse õpilaste keskkonnaalaste uurimustööde konkurss jne).

LOOVTÖÖ KORRALDAMINE JA VALMIMINE

1. Õpilastele ja lastevanematele tutvustatakse loovtööd.
2. Õpilane valib teema ja juhendaja.
3. Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.
4. Õpilane kohtub juhendajaga ja koostatakse loovtöö plaan.
5. Vastavalt vajadusele tehakse vahekokkuvõtteid.
6. Loovtööde esitatakse juhendajale neli nädalat enne kaitsmist.
7. Vajadusel täiendatakse ja parandatakse loovtööd.
8. Kaks nädalat enne kaitsmist esitatakse töö koos aruande vormiga nii paber kandjal kui ka digitaalselt kaitsmiskomisjonile ja retsensendile.
9. Loovtöö kaitsmine.
10. Hinnangute vormistamine ja tagasiside andmine.
11. Loovtöö arhiveeritakse kooli raamatukogus.

Kui õpilane ei ole ajakavast kinni pidanud ega esitanud oma tööd juhendajale õigeaegselt, lubatakse ta loovtöö kaitsmisele pärast ametlikku õppeaasta lõppu.

LOOVTÖÖ JUHENDAMINE

Loovtöö juhendamise põhimõtted:

1. Õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneeda. Loovtöö sooritamiseks kasutatakse esinemisõpetuse- ja klassijuhatajatunde.
2. Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.
3. Juhendaja roll on suunav, ta aitab õpilast teema täpsustamisel ja tegevusplaani koostamisel.
4. Juhendaja soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel.
5. Juhendaja jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist.
6. Juhendaja nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks.
7. Juhendaja täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse.
8. Juhendaja annab hinnangu aruande vormis.
9. Kui õpilase valitud juhendaja ei ole koolitöötaja, siis määratakse õpilasele koolipoolne kaasjuhendaja.

LOOVTÖÖ ESITLEMINE

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale, hindamiskomisjonile ja retsensendile oma loovtöö.

Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted on järgmised:

1. loovtöö esitus võib toimuda nii koolis kui kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli;
2. esitus võib toimuda koolis ka teatud teema- või ainenädala raames: näiteks muusika- ja kunstinädalal, loodusainete nädalal, kus muuhulgas saavad õpilased üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm;
3. mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed;
4. loovtööd esitleb õpilane suulise kuni 10-minutilise ettekandena;

5. esitlust on soovitav näitlikustada kas stendiettekanne, multimeedia, audiovisuaalsete või muude vahenditega.

Loovtöö esitlemisel õpilane:

1. selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
2. tutvustab kasutatud meeto(dit)deid ja töökäiku;
3. esitab töö kokkuvõtte.

LOOVTÖÖ HINDAMINE

Loovtöö hindamise eesmärgiks on:

1. kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
2. kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast kasutama oma loovust ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle.

Hinnang antakse töö sisule, loovtöö protsessile, töö vormistamisele ja esitusele.

6. HINDAMISE KORRALDUS

Hindamise alused

1. Hindamine on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa, mille abil toimub süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.
2. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava Põhikooli riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavaga kehtestatud nõutavatest teadmistest ja oskustest.
2. Individuaalse õppekava alusel õppival õpilasel arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
3. Õpilase käitumise sh hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kodukorra nõuetest.

Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut ja tema kujunemist iseseisvaks õppijaks, selleks

- kaasatakse õpilast enese- ja kaaslase hindamise ning toetatakse tema enesehinnangu kujunemist;
- suunatakse õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- suunatakse ja toetatakse õpilast edasise haridustee valikul;
- antakse alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

Ääsmäe põhikoolis väljendatakse ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi numbriliste hinnete, sõnaliste hinnangute ja õppimist toetava kujundava hindamise abil. Kooli poolt valitud ainete folkloori ja esinemisõpetuse puhul on kasutusel ka mitmeeristav hindamine, kus tulemusi väljendatakse sõnadega arvestatud/mittearvestatud.

Kujundav hindamine

Kujundav hindamine on õppimise kujundamise protsess õpilase ja õpetaja koostöös. Hindamise aluseks on õpilase individuaalne pingutus ja areng, hinnang tulemusele sünnib õpetaja ja õpilase koostöös.

Kujundava hindamise tulemust väljendatakse suulise või kirjaliku sõnalise hinnanguga. Tagasiside kirjeldab õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Kujundava hindamisena käsitletakse:

1. suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õpetajalt ja klassikaaslastelt õppetunnis või muu tegevuse vältel õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste ja läbivate teemade), käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta;
2. õpilase enesehinnangut õppetunnis või muu tegevuse vältel õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste ja läbivate teemade), käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta;
3. õpilase arengu ja tema toimetuleku analüüsimist õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta arenguestlusel.

Õppepäeva vältel annavad õpetajad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

Sõnalised hinnangud ja numbriline hindamine

Ääsmäe Põhikoolis kasutatakse õpilase hindamisel esimeses klassis sõnalisi hinnanguid.

Sõnalised hinnangud annavad teavet õpilase arengu, õppeprotsessis osalemise, õpi- ning käitumisoskuste kujunemise ja õpitulemuste kohta. Sõnalised hinnangud toetavad lapse eneseusku, väljendavad lugupidamist lapse püüdluste vastu ja innustavad teda.

Hinnanguid antakse nii suulises kui ka kirjalikus vormis õppeprotsessi käigus ning perioodi lõpus. Kokkuvõtvates hinnangutes toob õpetaja esile lapse edusammud, juhib tähelepanu arendamist

vajavatele oskustele ning annab juhiseid edasiseks tegutsemiseks. Kokkuvõtavad kirjalikud hinnangud kajastuvad 1. klassi tunnistusel II ja IV veerandi lõpus.

Igapäevastele tunnitöödele annab õpetaja lühihinnangu, vajadusel lisab õpetaja soovitused paremate tulemuste saavutamiseks. Sõnalised hinnangud kantakse ka e-kooli. E- päevikus kasutatakse hinnanguid „väga tubli“ – VT, „hea“ – H ja „vajab harjutamist“ – VH, kus õppeprotsessis osalemine, õpitulemused, õpilase edusammud ja arendamist vajavad oskused on vajadusel juurde lisatud.

Numbrilist hindamist kasutatakse 2.- 9. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel veerandi jooksul ja kokkuvõtval hindamisel.

Õpilasi hinnatakse viiepallisüsteemis alljärgnevalt:

1. Hindega „5“ („väga hea“) hinnatakse suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see vastab täiel määral õppekava nõuetele (90–100%).
2. Hindega „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi (75–89%).
3. Hindega „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb puudusi ja vigu (50–74%).
4. Hindega „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab osaliselt õppekava nõuetele, esineb olulisi puudusi ja vigu (20–49%).
5. Hindega „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele (0–19%).

Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

1. Kokkuvõtva hindamise aluseks on vastavas ainekavas esitatud õpitulemused ja õppe-eesmärgid (PRÕK §21 lg 1).
2. E-kooli päevikusse kantakse märke „x“, kui õpilane ei esita hindamisele kuuluvat kodust tööd või kui õpilane puudub koolist hindelise töö või õppeülesande tegemise ajal.

3. Õpetajal muudab märke „x“ hindeks „1“, kui õpilane ei ole esitanud või järele vastanud hindelist tööd kokkulepitud aja jooksul pärast hinde teatavaks tegemist või haigusega seotud juhtudel õpetajaga kokkulepitud tähtajaks. Ekoolis on muudetud hinne tärniga (*).
4. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „1“.
5. Õpetaja võib kasutada teadmiste ja oskuste hindamisel numbrilise hinde järel miinusmärki („-“) ja plussmärki (+), kui peab vajalikuks rõhutada hinde kaalu. Kokkuvõtvates hinnetes miinusmärki („-“) ja plussmärki (+) ei kasutata.
6. 8. klassi esinemisõpetuse ja 2.-4. klassi folkloori hindamisel kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“.
7. Riiklikke tasemetöid ja põhikooli lõpueksameid hinnatakse vastavalt tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite hindamise juhenditele.

Kokkuvõttev hindamine Ääsmäe Põhikoolis

1. Kokkuvõttev hindamine Ääsmäe Põhikoolis on hinnete koondamine veerandi ja poolaastahinneteks ning veerandi ja poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.
2. Õppeaines, mida õpitakse ühe nädalatunniga, võib kokkuvõtva hinde välja panna kahe eelnenud õppeveerandil saadud hinnetest ehk poolaasta hindena.
3. Kokkuvõtvad hinnad pannakse välja õppeveerandi või poolaasta lõpul antud perioodi jooksul saadud hinnete või hinnangute alusel. Perioodi jooksul saadud hinnetel ja hinnangutel on erinev kaal kokkuvõtvate hinnete kujunemisel.
4. Kui õppeaine veerandihinne jääb välja panemata, tähistatakse see ekoolis märgiga „x“ (koos täiendava selgitusega).
5. Õpilasele, kelle veerandihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata (märgitakse „x“), koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (konsultatsioon, õpiabirühm, logopeediline abi), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
6. Kui õppeaine veerandi- või poolaastahinne on jäänud välja panemata (tähistatakse „x“) ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi või poolaasta vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.

7. Kokkuvõtva hindamisega seotud erijuhtumid arutatakse läbi pedagoogilises nõukogus, mis teeb rakendatavate meetmete osas ettepaneku direktorile.
8. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle ainetes, milles tulenevalt veerandi- või poolaastahinnetest tuleks välja panna aastahinne „nõrk“ või „puudulik“. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavas nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
9. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines aastahinne „nõrk“ või „puudulik“, täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses tuuakse esile kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
10. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
11. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt PRÕKi § 15 lõikele 9 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus kümne õppepäeva jooksul töö uuesti sooritada.

Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel. Kokkuvõtva hinde kujunemisel arvestatakse järelevastamisel või järeltöö sooritamisel saadud hinnet.

Positiivsete hinnete parandamise (hinded „3“ ja „4“) võimaluse üle otsustab aineõpetaja.

Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada kogu aeg ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord

Ääsmäe Põhikooli käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

1. suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorranõudeid;
2. motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Ääsmäe kooli õppekavast ning kooli kodukorra nõuetest. Kool on kohustatud teavitama õpilast ja tema seaduslikku esindajat käitumise ja hoolsuse hindamise korraldusest koolis ning õpilasele antud hinnangutest. Vastav teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav». Käitumise sh hoolsuse hinde otsustavad klassijuhatajad koostöös aineõpetajatega. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Käitumise ja hoolsuse hinne kantakse tunnistusele ühe koondhindenä.

Üleminekueksam

Ääsmäe Põhikooli 8. klassi õpilastele viiakse läbi kirjalik üleminekueksam.

Üleminekueksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord sätestatakse juhendis „Üleminekueksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord“.

Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - 2.1. kellel on üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - 2.2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
4. Põhikooli lõpetajale, kes soovib parandada mitterahuldavat aastahinnet õppeaines, mille põhikooli lõputunnistusele kantav kokkuvõttev hinne pandi välja enne põhikooli lõpuklassi jõudmist (7. või 8. klassis), võib anda võimaluse parandada aastahinnet ühes sellises õppeaines. Võimaluse andmine otsustatakse vastava aine õpetaja, klassijuhataja ning õppealajuhataja koostöös.

Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidemenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 - 87 sätestatud kohaselt.

7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

Ääsmäe Põhikoolis lähtutakse haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldamisel kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

Ääsmäe Põhikooli tugisüsteemid on:

- klassijuhatajatöö,
- arenguvestlused,
- aineõpetajate konsultatsioonid,
- individuaalse õppekava rakendamine,
- pikapäevarühm,
- logopeediline abi,
- koolipsühholoogi konsultatsioonid,
- õpiabirühmad,
- väikeklassid,
- vajadusel teiste tugispetsialistide kaasamine õpilase ja pere toetamiseks.

Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijaks juhiabi, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

Koordinaator toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Direktori või õppealajuhataja otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 48 sätestatud järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitus:

- tugispetsialisti teenus,
- individuaalse õppekava rakendamine,
- pikapäevarühma vastuvõtmine,

- vanema nõusolekul õpilase üleviimine hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks moodustatud rühma või klassi.

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

Haridusliku erivajadusega õpilasele tugimeetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.

Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab koordinaator koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamise.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

„Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 lubatud erisusi:

1. Kui eesti õppekeelega põhikooli klassis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel;
2. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes;
3. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 15 lõikes 4 nimetatud tunniressurssi;
4. Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava;
5. Õpiraskustega õpilaste klassis on ette nähtud vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ sätestatud taotletavate õpitulemustega;
6. Andekas õpilane on silmapaistvate tulemuste ja huviga ühes või mitmes aines. Tema erivajaduse toetamiseks teevad koostööd klassijuhataja, aineõpetajad ning HEV koordinaator. Andeka õpilase arengu toetamiseks on järgmised võimalused: huviringid, diferentseeritud töö tunnis, erinevad õppematerjalid, olümpiaadid, konkursid, võistlused, osalemine TÜ Teaduskoolis.

8. KARJÄÄRIÕPE

Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana aine- ja klassijuhatajatundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes.

Karjääriõppega on haaratud kõik õpilased 1.–9. klassini.

Karjääriteenust koolis korraldavad psühholoog ja huvijuht. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
- statsionaarsest õppes mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina,
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Karjääriõpet toetavad tunni- ja koolivälised tegevused on

- õpilaste kohtumised erinevate erialade esindajatega, sealhulgas lastevanemate ja vilistlastega;
- osalemine messidel nagu Teeviit, Noor Meister, koolide laadad;
- karjääriinfo tunnid 8. ja 9. klasside õpilastele;
- õppekäigud asutustesse ja ettevõtetesse;
- osalemine erinevate õppeasutuste avatud uste päeval vastavalt õpilaste huvidele;
- koostöös Keila Avatud Noortekeskusega korraldatakse õpilaste karjäärinõustamist ning saab teha karjääriga seonduvaid eneseanalüüsi teste;
- erinevad teemapäevad nagu tervis, huvid jne;

- õpilaste poolt korraldatud kooliüritused, mille käigus õpitakse tegevuse planeerimist, korraldamist, koostööd ja ürituse läbiviimist;
- osalemine huviringides.

Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata edasiõpinguid peale põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee

9. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

1. Teavitamisel juhendatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.
2. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
3. Põhikoolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.
5. Põhikoolis on tagatud õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.
6. Õpilasel ja vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Koolikorraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel. Lisaks saavad õpilased ja vanemad teavet õppe ja kasvatuse kohta ekooli kaudu. Klassijuhatajad teavitavad õpilasi planeeritavatest üritustest.
7. Hindamisest teavitamine on sätestatud Ääsmäe Põhikooli kodukorras.
8. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis õpilaste arenguvestlused, ainealased õpiabitunnid, ümarlauavestlused, milles osalevad õpilane, klassijuhataja, vajadusel aineõpetaja, psühholoog, HEV koordinaator ja lapsevanem. Koolis töötab logopeed ja psühholoog, kes nõustavad õpilasi individuaalselt vastavalt oma pädevusele. Õpilaste nõustamist ja õpiabi osutamist reguleerib koolisisene dokument.

9. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku lastevanemate koosoleku vähemalt üks kord aastas.
10. Tunnijaotusplaanid, koolis pakutavate huviringide nimistu, aineõpetajate konsultatsiooniajad ja muu õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info on kooli kodulehel.
11. Infot kooli tegemistest levitatakse lastevanemate ja õpilaste listide, õpilaste infominutite, Facebooki, kooli ajalehe ja kodulehe kaudu.
12. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

10. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppidesse, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustegevuse teemaga.

Õpetajad koostavad oma ainetes töökavad. Töökava koostatakse kooli õppekavas esitatud ainekavade alusel. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja – materjale, õpitavaid teemasid, õppesisu, planeeritud kontrolli ja hindamist, seotust läbivate teemade ja üldpädevustega. Õpetaja teeb töökava ja esitab selle juhtkonnale selle õppeperioodi alguses, mille kohta töökava koostati.

Klassijuhataja tööplaani koostamise aluseks on kooli üldtööplan, õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid algavaks õppeaastaks ja konkreetse klassi kasvatuslikud vajadused.

11. ÄÄSMÄE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava muutmise algatamine

1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.
2. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.

Kooli õppekava muudatuste ettevalmistamine

1. Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.
2. Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtiva õigusega.

Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitamine enne selle kehtestamist arvamuse saamiseks hoolekogule, õppenõukogule, õpilasesindusele

1. Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.
2. Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

Kooli õppekava kehtestamine

1. Tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest“ § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor. Kooskõlas „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 71 lõikega 3, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.
2. Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

Kooli õppekava muudatuste avalikustamine

1. Kool avalikustab tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.
2. Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.

Rakendussätted

Kooli õppekava jõustub 01.09.2015. a.